

ΤΟ ΞΕΣΤΟΥΠΩΜΑ

Τὸ νὰ νυστάξῃ τις χωρὶς νὰ ἴσχυρῇ νὰ κοιμηθῇ εἶνε βλάσφημος, τὴν ὁποίαν καλῶς γνωρίζουν κατὰ τὰ θερινὰ καύματα οἱ Ἀθηναῖοι. Ἄν δοκιμάσῃ ν' ἀνγκυλώσῃ, στερεῖται μετ' ὀλίγον τῆς ἱκανότητος νὰ κρατῇ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνοικτούς, ἀλλ' εὐθὺς ἄμα σβύσῃ τὸ κηρίον, τὸν ἀνγκυλάζει νὰ τὴν ἀνοίξῃ καὶ πάλιν ἡ ἀνικανότης νὰ κοιμηθῇ. Ἡ τοιαύτη μεταξὺ νυσταγμοῦ καὶ ἀϋπνίας πάλη καὶ τὰ ἀλλεπάλληλα ἀψήματα καὶ σβυσήματα τοῦ κηρίου παρατείνονται πολλάκις μέχρι τῆς πρωῆς, ἢ τῆς ἐξαντλήσεως τῆς θήκης τῶν πυρεθίων. Οὐδεμίαν γνωρίζω κατάστασιν ὀδυνηροτέραν τῆς νυσταλέας ταύτης ἀγρυπνίας, ἂν τύχῃ μάλιστα νὰ ἐπιδεινώσῃ ταύτην διαγράμματα σκιυπῶν καὶ κωνώπων. Εἰς ταῦτα προστίθενται πολλάκις καὶ τὰ κέντρα τῆς συνειδήσεως, κατὰ τὰς τοιαύτας πρὸ πάντων ὥρας ἐλεγχούσης ἡμᾶς, δι' ὅσα ἔτυχε νὰ πράξωμεν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ βίου μας ἀνόητα ἢ κακὰ ἔργα. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐκλινε νὰ ὑποθέσω ἰδιαιτέραν μου ψυχοπάθειαν, μέχρις οὗ ἔτυχε ν' ἀνέωρα εἰς τὴν «Φιλοσοφίαν τοῦ Ἀσυνειδήτου» τοῦ Ἐδ. Χάρτμαν ἀκριβῆ τοῦ ἱκανῶς, ὡς φαίνεται, συνήθους τούτου φαινομένου περιγραφῆν. Τὸ κυρίως χαρακτηρίζον τὴν ψυχικὴν ταύτην διάθεσιν εἶνε ὅτι βλέπομεν τὰ πράγματα ὡς διὰ μεγεθυντικοῦ φακοῦ, θεωροῦντες ἄξις νὰ ζυγισθῶσιν εἰς τὴν πλάστιγγα τῆς τελευταίας κρίσεως, παραπτώματα εἰς τὰ ὅποια θὰ ἤρκετο ὁ παπᾶς νὰ ἐπιβάλλῃ ὡς ἐπιτίμιον εἴκοσι μετάνοις καὶ τριήμερον ἀποχὴν ἀπὸ οἴνου καὶ ἐλαίου, ὡς ἐκάνοντες τὴν ἐξῆς ἰδικὴν μου ἀμαρτίαν.

Ὁ ἥλιος ἔμεισε ἀπὸ τὴν κεφαλὴν, ἐνῶ ἀνηρχόμενος μετὰ ὀμβρῶν δαυδακετοῦς συμμαθητοῦ μου τὸν ἀνθρώπον, τὸν ἄγοντα εἰς γείτονά τῆς Ἐρμουπόλεως ἐξοχὴν καλουμένην Πισκοπιῶν, ἢ σχολαστικῶς Ἐπισκοπεῖον. Ὡς πάντες γνωρίζουσι τὰ βουνὰ τῆς Σύρου εἶνε γυμνότερα τοῦ Ἀδᾶμ, τὸ χόρτον εἶνε τελείως ἀγνωστον καὶ ἡ δασύστησις περιορίζεται εἰς ψαυρώσας τινὰς τὸ φθινόπωρον φρασκομηλέας καὶ ἡλιοκαεῖς κατὰ τὸ θέρος ἀκάνθας.

Εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων βημάτων προηγεῖτο ἡμῶν κατὰ ξηρὸν καὶ ἐκεῖνος ψαυρῶδες ὄνος, σύρον ἐπιπόνως βαρέλαν ὕδατος, τοποθετημένην ἐπὶ εἰδους διτρούχου χειρομάχης ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν γραίας χωρικῆς. Τὸ πρόσωπον αὐτῆς δὲν ἐδίδεσκον, ἀλλὰ μόνον τὴν ῥάχιν, ἣτις τοσοῦτον εἶχε κυρτωθῆ ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐτῶν καὶ τῶν μόχθων, ὥστε ἐσχημάτιζε ὀρθὴν σχεδὸν μὲ τὰ σκέλη τῆς γωνίας.

Τὸν ὄνον, τὴν βαρέλαν καὶ τὴν γραίαν εἶχαμεν ἀκολουθήσει μηχανικῶς, ἀπὸ τὴν παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου βρύσιν μέχρι τῆς ἐγγυζούσης κορυφῆς αὐτοῦ, ἀσθμαίνοντες καὶ ἄρρωτοι ἐκ τῆς ζέστης καὶ τοῦ καυμάτου. Ὁ παρακτω-

μένος κωνορτὸς ἔκλεινε ὡς θερμὴ στάκτη τὰς πτέρνας τῶν ποδῶν μας, ἐνῶ ἐτύφλωνε τοὺς ὀφθαλμοὺς μας τῶν λευκῶν βράχων ἢ ἀκτινοβολία. Παντὸς εἶδους μύγκι ἐβόμβων περὶ τὴν κεφαλὴν μας καὶ αἱ ἀκρίδες ἐπερίμεναν σχεδὸν νὰ τὰς πατήσωμεν, διὰ νὰ τιναχθῶσι δι' ἐνὸς πηδήματος εἰς μακρὰν ἀπόστασιν, ἀνοίγουσαι ὡς ριπίδιον τὰ κόκκινα ἢ γαλανὰ τῶν πτερᾶ.

Ἡ γραία ἔσυρε πάντοτε τὸ καπίστρι, ὡς νὰ ἤθελε βοηθήσῃ τὴν ἐπιπόνον πρόδασιν τοῦ ἀσθμαίνοντος ὑπὸ τοῦ γιου τῆς· οἱ κακῶς προσηρμοσμένοι τροχοὶ ἔτριζαν πενήτως καὶ τὸ ἐπ' αὐτῶν βαρέλιον ἐξηκολούθει νὰ ταλαντεύεται πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ὡς μεθυσιμένος βρακίης.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ μεσημβρινὸς δαίμων μου ἐνερούσθη ἐνδὲν, ἥτις μ' ἔκαμε νὰ γελάσω.

— Γιαννακὸ, ἐψιθύρισα εἰς τὸ ὠτίον τοῦ συντρόφου μου, δεικνύων διὰ τοῦ δακτύλου τὸ ἐκ στουπίου πῶμα τῆς βαρέλας, ἀδὲν θὰ ἦτο νόστιμον ν' ἀνοίξωμεν τὴν βρύσιν;

Ἡ ἰδέα μου τόσον τοῦ ἤρεσεν, ὥστε τὸν ἔκαμεν ἀμέσως νὰ λησμονήσῃ τὴν κούρασίν του· ἐπλησίασεν ἐπὶ τῆς ἀκρῆς τῶν ποδῶν εἰς τὸ βαρέλι, ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ σώματος, ἐστράφη τότε νὰ μὲ κυττάξῃ, ἐξέφραξε μετὰ ἐνθαρρυντικῶν νευμάτων τὴν ὄπην καὶ τὸ νερὸν ἐξεχύθη ὡς κρυστάλλινος κρούνης ἐπὶ τῆς κωνορτώδους ἀτρακτοῦ.

Περὶ τὸν νὰ εἶπω ὅτι εὐθὺς μετὰ τὸ πραξικόπημα εὐρέθη καὶ πάλιν πλησίον μου ὁ Γιαννακός, ἢ ὅτι οἱ τέσσαρες πόδες μας ἦσαν ἔτοιμοι εἰς φυγὴν. Κατεσκοπεύαμεν τὴν γραίαν, ἥτις ἡμῶς δὲν ἐστράφη, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἦτο βαρύνουσα ἢ δυστυχῆς.

Ἐφ' ὅσον ἐξηκολούθει ἡ γύστις, τὸ βῆμα τοῦ ὄνου ἀπέβαινε ταχύτερον· τὸ κενωθὲν βαρέλι ἀντὶ νὰ βαρυντανεύεται ὡς μεθυσιμένος, ἐχόρευεν εὐθύμως κατὰ τὴν ἀνωμαλίαν τῆς ὁδοῦ μεταξὺ τῶν δύο τροχῶν, οἵτινες ἀνεκουρσιθέντες καὶ ἐκεῖνοι ἀπὸ τὸ ὑπερβολικὸν βάρος ἐπαύσαν νὰ τρίβωσιν ἀπαισιῶς. Μετ' ὀλίγον ἀντὶ νὰ σύρεται ὁ ὄνος ὑπὸ τῆς γραίας, ἤρχισεν ἐκεῖνος νὰ σύρῃ τὴν γραίαν. Τοῦτο ἦτο τόσον ἀσύνηθες, ὥστε τὴν ἔκαμε νὰ ὑπέσπευσεν ὅτι κατὰ ἔκτακτον εἶχε συμβῆ. Ἐσταμάτησεν ἀρῆκε τὸ κέρον νὰ προχωρήσῃ ἐν ἡ δύο βήματα καὶ ἐστὴν τὴν ἄρρακτον τρύπαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέσταξαν αἱ λευκαῖαι ραβίδες τοῦ τόσον ἐπιπόνως μετακομισθέντος ὑγροῦ. Τότε μόνον ἐστρεψε τὴν κεφαλὴν καὶ μᾶς εἶπε καὶ εἶδομεν καὶ ἡμεῖς τὸ πρόσωπόν τῆς. Ὁμοιάζεν ἐς τονοῦτις, κάτισχνος, ξηρὰ καὶ μαύρη ὡς μούμια τῆς γύπτου. Ἐπεριμέναμεν φωνάς, ὕβρεις, κατάραι ἢ καὶ ἐνροδοληκ. Οὐδὲ λέξιν ἡμῶς μᾶς εἶπεν ἀλλ' ἤρκεσθη στεναχῆ· ἀδύνατον ἡμῶς εἶναι νὰ λησμονήσω τὸ ἀρεπάρχονον τοῦ βλέμματός αὐτῆς, ὅταν ἐπέρασεν ἡμᾶς σθεν μᾶς ἐπιστρέψουσα νὰ μεταγυμίσῃ τὸ βαρέλι τῆς τὴν μακρὰν ἀπέχουσαν βρύσιν. Τὸν Γιαννακὸν ἔτυχε κα

ἐπανίδω εἰς τὴν Αἴγυπτον μετὰ εἴκοσιν ὄλα ἔτη καὶ οὐδέ
ἐκεῖνος τὸ εἶχε λησμονήσει.

(«^αἼρις»)

Ἐμ. Ροῦδοις